

Vergaderjaar 2023–2024

31 865

Verbetering verantwoording en begroting

Nr. 235

BRIEF VAN DE ALGEMENE REKENKAMER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 september 2023

In uw brief van 5 juli 2023 informeerde u ons dat de Tweede Kamer heeft ingestemd met het voorstel van de commissie voor de Rijksuitgaven om het thema *Resultaatbereik in relatie tot onderuitputting, als gevolg van bijvoorbeeld arbeidskrachte* aan te wijzen als focusonderwerp voor de verantwoording door het kabinet over het jaar 2023 (Bijlage bij Kamerstuk 31 865, nr. 229).

Het onderwerp dat u bij het kabinet agendeert is relevant en actueel. Het sluit aan bij onze hoofdboodschappen uit de *Staat van de rijksverantwoording 2018 en 2019* en sluit aan bij ons verantwoordingsonderzoek 2023 (publicatie 15 mei 2024).

Kort gezegd kwam in 2018 het geld «moeilijk aan het rollen». Het extra geld dat het parlement in 2018 aan het kabinet ter beschikking had gesteld (ongeveer € 5 miljard) werd tot ongeveer € 4 miljard bijgesteld. We merkten op dat vooruitschuiven en/of onderuitputting op zichzelf niet verkeerd hoeft te zijn, als dat een zinnige en zuinige besteding van publiek geld op een later moment ten goede komt. Verder kunt u als parlement juist bij extra uitgaven maximaal uw budgetrecht uitoefenen, omdat deze nog niet juridisch verplicht zijn.

In 2019 kwam het extra geld van het toenmalige kabinet wel «aan het rollen», maar kwam het niet altijd direct ten goede aan de doelen die vooraf waren gesteld en bekrachtigd door het parlement. We gaven hierbij mee dat er vooraf concrete afspraken moeten zijn gemaakt over de beoogde resultaten en dat er voldoende informatie over de voortgang moet worden verzameld. De Minister van Financiën geeft het geld pas vrij na het indienen van een zogeheten bestedingsplan. We merkten op dat er geen afspraken zijn over het toezicht op de naleving van de bestedingsplannen.

Voor het verantwoordingsjaar 2023 kijken wij met name naar de beleidsresultaten van *extra uitgaven* waar het parlement mee heeft ingestemd. Ongetwijfeld raken we hierbij ook het door u gekozen thema.

Wij onderzoeken beleidsonderwerpen met de bedoeling daarmee het parlement te ondersteunen in de uitoefening van het budgetrecht. De onderzoeksonderwerpen zijn onder meer de Regio Deals (BZK), de Caribisch Nederland-envelop (KR), het beleid voor opvang in de regio (BHOS), georganiseerde criminaliteit (J&V), wachtlijsten ggz (VWS), nieuwkomersonderwijs (OCW), instandhoudingsuitgaven (I&W), de regeling Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb (EZK) en de sanering van varkenshouderijen (LNV). Dit zijn allemaal onderwerpen waarvoor extra geld is uitgetrokken.

Naast beleidsresultaten onderzoeken we de bedrijfsvoering. Specifieke onderwerpen zijn onder meer de centralisatie van consulaire dienstverlening (BZ), het beheer van de domeinen roerende zaken en de hersteloperatie toeslagen (FIN), het materieelproces (DEF), het Nationaal Groeifonds (EZK) en het Transitiefonds landelijk gebied en natuur (LNV). Ook onderzoeken we het informatiebeheer van het Rijk, waaronder de inzet van enkele algoritmes bij de Douane, de Koninklijke Marechaussee en Rijkswaterstaat.

Zoals ieder jaar beoordelen we ook voor 2023 de financiële en de betrouwbare totstandkoming van niet-financiële verantwoordingsinformatie van het Rijk. Specifiek voor het verantwoordingsjaar 2023 besteden we aandacht aan de Taskforce financieel beheer (waaronder inkoopbeheer) en rapporteren we over de verantwoording van CO₂-reductie door het Rijk.

De president van de Algemene Rekenkamer,
drs. P.J. (Pieter) Duisenberg

De secretaris,
drs. C. (Cornelis) van der Werf